

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 1. De persona Arii, & ejus impio dogmate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

DISPUTATIO II.
DE ARIANISMO.

ARTICULUS I.

De Persona Arij, & ejus impio dogmate.

Arius eandem, quam Sabellius, patriam habuit, Lybiam scilicet, Ægypto vicinam, & Alexandriæ contributam: homo in Dialectica versatissimus, & eam præ se ferens morum gravitatem & modestiam, ut facile ab incautis velut sanctus suspiceretur; moribus denique elegans, & urbanus; nullis blanditiis, ac verborum lenociniis parcens, ad devinciendos sibi animos. Semel atque iterum schismaticus fuit, antequam suam conflateret hæresim.

Meletius, Lycopolis in Ægypto Episcopus, à S. Petro Alexandriæ Episcopo, ob idololatriæ crimen, & alia scelera, in Episcoporum Synodo exautoratus, adversus illum schisma fecit, & ordinationes ei debitas usurpavit anno Christi 300. vel paulo post. Cum autem Meletio nova molienti sese adjunxisset Arius, à S. Petro Ecclesiastica communione interdictus est: postea deserto Meletii schismate, in gratiam cum Petro rediit, & ab eo Ecclesiæ reconciliatus, atque Diaconus ordinatus: sed cum iterum ad Meletii schisma rediisset, iterum à Petro privatus est communione Ecclesiastica.

Petro è vivis per martyrium sublato, Arius denuò irrepit in Ecclesiam, & ab Achilla B. Petri successore Ecclesiæ reconciliatus, ab eodem è Diaconatu promotus est ad Presbyteratum. Mortuo Achilla, Sedem Alexandrinam descendit Alexander, vir eximie sanctitatis, qui Arium in honore habuit, & uni ex paræciis urbis Alexandriæ præfexit, cui paræciæ nomen erat Baucalis. Eodem tempore in eadem urbe singulis paræciis singuli præfuerunt Collutus, Carpones & Sarmatas, quorum duo posteriores Arium secuti sunt; primus verò privatam condidit sectam, sed obscuram, neque diuturnam.

Lib. I. c. 2.

Arius, cui etiam, ut narrat Theodoretus, sacrorum voluminum expositio commissa erat, cum Alexandrum videret Ecclesiæ administrationem suscepisse, livoris impetum ferre non potuit: sed invidia stimulis exagitat, contentioni ac discordiæ causas aucupari cepit. Et calumnias quidem adversus illum nullas contexere poterat, cum vitam ejus & conversationem omni laude dignam videret. Invidia tamen eum quiescere non sinebat.... Dæmon itaque persuasit illi, ut Apostolicæ Alexandriæ doctrinæ palam contradiceret. Et Alexander quidem sacrarum literarum vestigiis insistens, Filium ejusdem esse dignitatis cum Patre, eandemque cum Deo, qui ipsum genuit, habere substantiam, asserbat. Arius vero aperte veritatem impugnans, Filium Dei creaturam & facturam vocabat, &c.

Arius itaque invidia stimulo percitus adversus Alexandrum, sibi quoad Episcopalem dignitatem prælato, Episcopo suo palam contradicere, & blasphemias suas spargere cepit anno Christi 315. ut aliqui, vel 317. ut alii volunt. Dicebat autem unum & singularem esse verè & propriè dictum Deum, quem Patrem nominamus, solum ingenitum, seu infectum, solum æternum, solum nullo principio inchoatum, solum immortalitate præditum, solum sapientem, solum bonum, solum potentem, omnium, atque ad eod. ipsius Verbi, judicem, gubernatorem, dispensatorem immutabilem & inalterabilem, nihil simile sibi, aut quod par sit gloria, habentem, omnibus, etiam ipsi Verbo ineffabilem, invisibilem, & incomprehensibilem.

2. Verbum, seu Filium, ab uno & singulari illo Deo Patre genitum, seu factum fuisse ante omnia tempora, non tamen ab æterno, & sic antequam gigneretur, aut crearetur, aut terminaretur, aut fundaretur, non fuisse, proindeque fuisse aliquando, cum nondum esset Filius Dei, & qui prius non erat, postea extitisse, talem factum, quodcumque dæmum factus est, qualis quilibet hominum nasci solet; cum omnia Deus fecerit ex nihilo. Per illam, velut instrumentum, secun-

Simonet Theol. Tom. I.

la & reliqua fuisse condita; illum non necessitate, sed voluntate & consilio Patris subsistere, & ita mutabilis esse nature. Perfectam esse Dei creaturam, sed tamen non ut aliquid ex creaturis, hoc est, cæteris omnibus creaturis, quæ per illum factæ sunt, excellentiorem. Omnia, quæ habet, dono accepisse à Patre, & sic quantus est, voluntate Patris evasisse, factumque esse voluntate paterna unigenitum Deum. Filium quidem esse, sed adoptivum Dei, cui proinde nec par, nec consubstantialis est: Pater enim sue substantiæ proprium Filium non habet. Patrem videre non posse, sed tamen pro potestate ea, qua Deus potest videri, proque suis modulis, quatenus fas est, Patris conspectum sufferre: imò suam ipsius substantiam ignorare: ex non extantibus factum esse, quia neque ex substantia Patris; cum sit immutabilis & inalterabilis, neque ex subiecta materia; nihil enim creatum ante ipsum extitit, & illum Pater initium creaturarum fecit. Abusivè tantum Verbum dici atque sapientiam; cum & ipse extiterit per proprium Dei verbum, & per sapientiam, qua in Deo est, in qua Deus tum cetera omnia, tum eum ipsum fecit. Propter nos factum esse, ut ejus, tamquam instrumenti cuiusdam, opera Deus nos crearet, neque ipsum unquam extitutum fuisse, nisi Deus nos creare voluisset. Sicut mutatus est diabolus, ipsum mutari posse, sicque vitii æque ac virtutis capacem esse ex natura sua, conversioni obnoxia, adeoque nonnisi voluntate paterna subsistere immutabilem & invariabilem.

3. Personarum in Deo trinitatem esse, sed majestate non pari. Patris, & Filii, & Spiritus sancti impermixtiles sibi invicem esse substantias, utpotè non unius & ejusdem substantiæ, sed distinctarum, diversarum, & inæqualium. Alienum externumque esse, quantum ad substantiam attinet, Patrem à Filio, quoniam principio caret; & à fortiori, propter eandem rationem, à Spiritu sancto, qui Filii creatura & factura est. Gloriam Patris, gloria Filii, & consequenter gloria Spiritus sancti, gloriosiores esse, idque in immensum. Trinitatem non fuisse ab æterno, quia aliquando erat, cum non esset Filius, & à fortiori cum non esset Spiritus sanctus; & sicut non erat binitas, antequam Filius existeret, ita nec erat trinitas, antequam existeret Spiritus sanctus; proindeque unum & singularem Deum per totam æternitatem extitisse, qui non fuit semper Pater, quia non semper genuit Filium, sicut non fuit semper creator, quia non semper per Filium creavit sive Spiritum sanctum, sive ullam aliam creaturam. Vide apud S. Athanas. lib. de Synodis Arim. & Seleuc. fragmentum Thalcæ Arij, & epistolam ab eod. Ario & ejus gregalibus ad S. Alexandrum scriptam. Apud Socratem lib. I. hist. c. 6. epistolam S. Alexandri ad Catholicæ Ecclesiæ Episcopos, & c. 8. definitionem Nicæni Concilii, & c. 9. ejusdem Concilii ad Alexandrinos epistolam. Apud Theodoretum lib. I. hist. cap. 4. epistolam S. Alexandri ad cognominem Episcopum Constantinopolitanum, & cap. 5. Epistolam Arij ad Eusebium Nicomediensem.

Hæc autem Arius non in Ecclesia solum, verum etiam in externis conventibus ac catibus assidue differebat. Quin etiam domos circumiens, quotquot poterat in sententiam suam traducebat. Verum Alexander Apostolicorum dogmatum vindex & patronus, primum admonitionibus & consiliis hominem ab instituto revocare conatus est. Sed ubi eum insanire, & impietatem suam palam predicare animadvertit, coacto Alexandriæ Episcoporum Ægypti & Lybiæ ferè centum Concilio, eum, & illos, qui ei adhæserant ex Clero, anathemate percussit, atque à gradu dimovit. E Clero autem Ario adhæserant Presbyteri quinque, Achilles, Aithales, Carpones, Sarmates, & Arius alter; Diaconi verò sex; Euzoius, Lucius, Julianus, Menas, Helladius, & Gaius; quibus adjunxerant se Episcopi duo, Secundus, & Theonas.

Arius cum suis ab Alexandrina Synodo damnatus, confugit ad Orientalis Ecclesiæ Episcopos, legationibus ad eos missis cum formula fidei, sed non uno & eodem successu: nam ab aliis rejectus est, qui etiam Alexandro scripserunt, ne Arium & ejus gregales in Ecclesiam ad-

M

mitte-

Theod. lib. I. hist. c. 2.

Epist. A ad Socr. lib. I. c. 6.

Socr. lib. I. hist. c. 15.

mitteret, nisi prius ejurassent dogma suum: ab illis vero susceptus est, inter quos eminebant Eusebii duo, Nicomediensis & Cæsariensis, quorum hic in Palæstina, ille verò in Bithynia convocavit Concilium Episcoporum aliquor. In utraque autem Synodo innocens & orthodoxus judicatus est Arius, & Eusebius quidem Nicomediensis, cum sua Synodo, scripsit ad omnes ubique Episcopos, adhortans eos ut cum Ario communicarent, operamque darent, ut Alexander cum eo communicaret: Cæsariensis verò, cum communione sua, Ario & sectatoribus ejus concessit, ut plebem colligerent, sicut antea facere consueverant. Sed Eusebiorum conatibus fortiter resistit Alexander, & ad omnes Episcopos scripsit encyclicam epistolam, in qua Eusebium suggillat ut hominem ambitiosum, canonis Ecclesiastici transgressorem, ut qui relicta Berytiorum Ecclesia, Nicomediensem invasisset, sibi jampridem infensum, & Ariana impietate infectum: unde & vehementer Nicomediensis commotus est.

Alexandro adversus Arium pro fide Catholica, Eusebio verò Nicomediensi & contra Alexandrum & pro Ario scribente, graves in Ecclesiis exortæ sunt turbæ, aliis approbantibus factum Alexandri, & impiam Arii novitatem detestantibus, aliis verò Alexandrum improbantibus, & Eusebio Nicomediensi consentientibus; inter quos erant: multi Episcopi, quia Nicomediensis magna pollebat autoritate apud Imperatorem, qui tunc temporis debebat Nicomediæ. Malum auxit conjuratio Meletii schismatici, qui cum suis, contra Alexandrum pugnaturus, ad Arii castra transiit. Demum ob Ecclesiarum disensiones id res venit, ut in Ethnicorum theatris publicè in ludibrium verteretur Christiana religio.

Hæc ubi audivit Constantinus Imperator, communem Alexandro & Ario epistolam scripsit, in qua cum Alexandrum æquè ac Arium reprehendit, eoque de concordia ob levissimi momenti & ad substantiam fidei minimè pertinentem controversiam violatè insinuat, de malis Eusebii Nicomediensis artibus deceptum ostendit. Hanc autem epistolam misit per Osum Cordubæ in Hispania Episcopum, quem in comitatu suo habebat, & quem amabat atque colebat plurimum, utpotè virum sanctum, & variis pro fide initiis certaminibus insignem.

Sperabat Imperator animos per Osum ad concordiam revocatum iri, sed eventus spei non respondit: cum Alexander fidem prodere non posset, nec Arius, in impietate sua pertinax, errores suos damnare vellet. Osum itaque, cum Alexandria, etiam convocata Episcoporum Synodo, nihil profecisset, & tumultus ac contentiones in plebe crederent in dies, re planè infecta reversus est ad Constantinum, qui postquam, referente Oso, intellexit agi de summa fidei, apud Nicæam Bithyniæ generalem Synodum convocare decrevit, scripsitque ad omnes ubique Ecclesiarum antistites. In hac Synodo Arius cum impio suo dogmate condemnatus, & anathemate ictus, ab Imperatore exilio multatus est. Item condemnatos à Synodo Arii libros comburi jussit Imperator, imposita capitis pœnalis, qui illos apud se retinebant. Idem omnino statuit de scriptis sectatorum Arii, quos etiam jussit pro impiis haberi, & cum Ario autore suo Porphyrianos vocari à Porphyrio, ut qui hominis veræ pietatis quondam, cum viveret, inimici, & etiamnum infamis ob composita adversus Christianam religionem nefaria volumina, mores imitarentur, ejus etiam vocabulo appellarentur.

Paucis post Synodum annis, agente Presbytero quodam, Ariani partibus addicto, quem Constantia, Imperatoris soror, fratri suo moriens impensè laudat & commendat, velut hominem eximie sanctum, quemque idcirco Imperator inter familiares suos admisserat, agente, inquam, Presbytero illo apud Imperatorem, atque affirmante Arium non aliud sentire, quàm quod à Synodo decretum esset, & si in conspectum Principis admitteretur, Synodi decretis consensurum esse; admiratus quæ à Presbytero dicebantur, Constantinus ad comitatum suum vocavit Arium, scripta ad eum episto-

la. Constantinopolim igitur venit Arius cum Euzoio Diacono, quem fortunæ suæ sicut & impietatis comitem habebat. Admissi ad Imperatoris conspectum, & ab eo interrogati, num Nicænæ fidei consentirent? protinus responderunt se consentire; deinde jussi tradere scripto professionem fidei suæ, compositum à se Imperatori obtulerunt libellum, in quo dicebant se credere in unum Deum, Patrem omnipotentem, & in Dominum Jesum Christum, Filium ejus, qui ex eo genitus est ante omnia sæcula, Deum verbum, per quem omnia facta sunt, quæ in celo, & quæ in terra; qui descendit, &c.

Venenum sub ambigua fidei professione latens non advertebat Imperator. Rarus itaque Arium & Euzoium rectè sentire, annuit ut Alexandri reverterentur: at reversos cum commendatiis ab Eusebio Nicomediensi litteris, imò & Imperatoris, quibus Arium cum ejus sociis in Ecclesiam admitti jubebatur, constanter eiecit Athanasius: quo audito Imperator excauit, & novis litteris Athanasio, ni pareret, exilium minatus est: qua comminatione nil commotus Athanasius, ad Imperatorem rescripsit, nullam esse debere Ecclesie Catholice cum hæresi Christi oppugnatrice communionem.

Anno 335. quo Hierosolymæ ex occasione dedicationis Templi Saluatoris, Imperatoris munificentia constructum, Episcopi, qui in Tyrio conveniissent sententiam depositionis in Athanasium protulerant, agebant Synodum, Arius cum suis eò le contulit, & porrecto illo, quem paucis ante annis Constantinopoli conscripserat, & Imperatori obtulerat, fidei libello, orthodoxus judicatus est, & communioni Ecclesiastica restitutus conjuratione Eusebianorum, qui dominabantur Synodo. Arius ita cum suis absolutus, Alexandriam revertitur, munitus synodali epistola, qua Alexandri admonebantur ipsum esse sanæ rectæque fidei; talem ab Imperatore judicatum, & ejus sacra jussione admissum in Ecclesiam, extra quam improba hominum invidia detentus fuerat eatenus. Arius fausta omnia sibi, absente Athanasio, pollicebatur; sed à plebe Catholica pessimè exceptus est, ingentesque adventu suo turbas excitavit.

Hæc cum ad aures Imperatoris fama pertulisset, fraudem subodoratus, & de fide Arii malè augurari incipiens, illum anno sequenti ad se accersitum Constantinopolim, iterum interrogat, num Nicænæ decretis sincerè consentiat? Ille nihil cunctatus, alacri animo subscribit ea coram Imperatore, qui admirans petit insuper, ut subscriptionem suam jurejurando confirmet. Jurat Arius & pejerat, brevi pœnas daturus perjuri. Interea persuasus Imperator, suspitione omni deposita, Alexandro Constantinopolitano Episcopo imperat per Nicomediensem, ut credere fas est, Eusebium, ut Arium in communionem recipiat. Jussioni Principis preces primùm, deinde minas addit Eusebius, atque exilium intentat homo nequam. Ad orationem & jejunia configit sanctissimus senex Alexander, & Nicænæ fidei propugnator acerrimus; nec frustra confugit. Prædic igitur, quàm Arius ab Eusebianis, etiam invito Alexandro, in Ecclesiam deducendus erat, cum ovals per urbem incederet cum numero Eusebianorum comitatu, dolore vicerum correptus est, & alvi exonerandæ causa locum publicum, ad id destinatum, ingressus expiavit, effusa sanguinis copia. Effudisse etiam inestina narrat Socrates; Athanasius verò orat. i. contra Arianos, medium crepuisse scribit.

Cum impiissimo autore suo extincta non est Ariana pestis, sed diu postea, in Orientali præsertim Ecclesia, grassata est, & progressu temporis divisa in tres sectas; Ariatorum scilicet, qui solam Arii contra Filium blasphemiam defendebant; Eunomianorum, qui sequebantur Eunomium, à quo Ariane impietati multæ aliæ superadditæ fuerunt; vocabantur etiam Anomæi, quia Filium Patri æqualem, seu per omnia dissimilem, aperte asserabant; & Macedonianorum, qui autorem habuerunt Macedonium Constantinopolitanum. Hic Filium per omnia Patri similem constanter asseruit, solo Constitantiali rejecto, sed Arianismum nova impietate exaquare: bellum enim indixit Spiritui sancto, expressè

Socr. l. i. c. 26.

Socr. l. i. c. 27.

Athanas. ap. 108. 2.

Socr. l. i. c. 33. 37. & 38.

Athanas. lib. de synod.

Socr. l. i. c. 38.

Socr. l. i. c. 46.

Theod. lib. i. c. 6.

presse asserendo illum non esse paris honoris & dignitatis cum Patre & Filio, sed utroque in erioem, utriusque ministrum & creaturam esse; quam impietatem communem habuit cum Eunomio. Quarta addi potest factio, Politicorum. Hi autem Filium non consubstantialem, non similem per omnia, ac proinde in substantia, sed precise similem predicabant, ut constat ex formula fidei quam Leonæ Comiti obtulit Seleucia Acacius Cæsariensis, & quam recitat Socrates l. 2. c. 40.

ARTICULUS II.

De Conciliis in causa Arianæ dogmatis, & personarum huic dogmati vel consentientium, vel contradicentium celebratis.

Prima contra Arium à S. Alexandro Alexandriae celebrata est Synodus centum fere Episcoporum ex Aegypto & Lybia. In ea damnatus est Arius cum suis gregariis, anathematizatus, & abdicatus, ut patet ex encyclica S. Alexandri epistola, quam refert Socrates, lib. 1. c. 6.

Olus Cordubæ Episcopus, à Constantino Magno ad procurandam Ecclesiæ pacem missus Alexandriam, eodem convocavit alteram Synodum, in qua Colluthus Presbyter, qui sibi munia Episcopalia arrogabat, & Ichyras, qui, ut à Collutho ordinatus, se pro Presbytero habebat, in ordinem redacti sunt, ut narratur in Apologia secunda S. Athanasii. Damnatum etiam est Sabellianum dogma, ut aperte colligitur ex Socrate, lib. 3. c. 7. Damnatum autem est, ut omnis Ario pretextus eriperetur calumniandi Alexandrum, & alios Catholicos, quos recriminandi gratia Sabellianismi accusabat. Unde ibidem damnatum etiam fuisse ipsam Arii blasphemiam, & sententiam, contra illum latam ab Alexandro in priore Synodo, confirmatam, dubitare fas non est. Ario autem non magis huic Synodo, quam priori, morem gerente, & virus suum in dies latius spargente, ad majus remedium recurrendum fuit, & suadente Olio, recurrit piissimus Imperator, ex consensu Silvestri Pontificis Nicæam convocando Synodum generalem, de qua in particulari infra.

Nicæam Synodum, interfectis aliquot annis, subsecutus est conventiculus Antiochenus, in quo S. Eustathius, vir sanctus, & admirabili eloquentia præditus, acerrimus Nicænæ fidei defensor, qui nomine Synodi Imperatorem Nicææ in publico cœtu laudarat, è Sede Antiochena deturbatus est, & in exilium deportatus opera Eusebii Nicomedienfis, inquieti æque ac nefarii hominis. Hic magni Eustathii, qui factionem Arianam scriptis suis exagitat, ruinam meditans, Hierosolymitanam peregrinationem suscepit unâ cum Theognide Nicæno, scelus ejus particeps, pretextu invendi fabricam Templi, quod construebatur sumptibus Imperatoris, sed re vera ut cum Eusebio Cæsariensi, & aliis partium illarum Arianis Episcopis contra Eustathium conspiraret. Cum autem, facta conjuratione, reverteretur Hierosolymis, substitit Antiochiæ cum multis Episcopis, inter quos non pauci erant orthodoxi, sed fraudis, quæ parabatur, ignari. Ex occasione velut sese sponte offerente, Eusebii duo convocant Synodum. Meretricula, quam mercede conduxerant Arianis, introducitur; nihil mali suspicantem Eustathium accusat adulterii, & accusationem jurejurando confirmat. Reclamantibus frustra orthodoxis, damnatur Eustathius, & deponitur, atque paulò post jussu Imperatoris, ab Eusebianis circumventi, ab exilium in Illyrico.

Exauctorato Eustathio, qui & depositionem & exilium pacato animo tulit, Sedes Antiochena oblata est Eusebio Cæsariensi: sed eo recusante, ordinatus est Episcopus Euphronius; presbyter Arianus, à quo & successoribus ejus Arianis separarunt se Antiochenes orthodoxi, & conventus suos seorsum egerunt; quia doctrinæ, quam tradiderat Eustathius, additisimi erant, Eustathiani nominati sunt. Eustathium autem non solum adulterii, sed etiam Sabellianismi accusatum fuisse colligitur ex Socrate, lib. 1. hist. c. 24. ubi etiam narratur tantam ob Eustathii depositionem

Simonne Theol. Tom. I.

exortam esse seditionem Antiochiæ, ut tantum non urbs funditus delata fuerit, quod & innocentem Eustathium, & avaros ejus calumniatores fuisse ostendit.

Anno Imperii sui trigésimo, ac proinde anno Christi 335. Constantinus Synodum, quam ob accusationes contra Athanasium factas, anno præcedente Cæsaream Palestinæ convocarat, Tyri jussit congregari. Adfuerunt ex variis locis sexaginta Episcopi, in quibus erant Confessores tres, Paphnutius, Maximus Hierosolymorum anristes, & Potamo; sed numero prævalebant factioni Arianæ devoti. Præerant duo Eusebii, Nicomedienfis & Cæsariensis. Synodum nomine Imperatoris regebat Dionysius Comes, Arianorum fautor.

Multa per calumniam Athanasio objecta fuerunt crimina, quod mulierculam vi oppressisset; quod Arsenium quemdam, Meletianum Episcopum occidisset, eique brachium amputasset ad magicas operationes; quod consecratum calicem per Macarium Presbyterum confregisset; quod Ichyrum, qui se Presbyterum dicebat, male mulcasset, &c. Plena erant omnia tumultu. Paphnutius, animadversus Eusebianorum nequitia, cum Maximo, quem manu apprehenderat, recessit, ne sederet in concilio malignantium. Potamo crimen idolatriæ, ut narrat Epiphanius, palam exprobravit Eusebio Cæsariensi, qui nil inficiari ausus, pudore suffusus, & ira percitus, conventum dimisit.

Primam & secundam calumniam facile diluit Athanasius, cum ingenti pudore calumniatorum; de reliquis palam appellato Cæsare, cum etiam de vita periclitaretur, clam Tyro egressus, Constantinopolim se contulit ad Imperatorem. Interea absentem damnant Eusebiani, & Episcopatu abdicant hominem innocentem, & veritatis catholicæ vindicem.

Deposito Athanasio, & acceptis ab Imperatore litteris, Eusebiani Hierosolymam profecti sunt, & ibi celebrata Templi, Imperatoris munificentia constructi, dedicatione, Synodum habuerunt, in qua Arium & Euzoium in communionem receperunt, approbata æquivoca illa fidei formula, quam Imperatori obtulerant Constantinopoli, & ad Alexandrinis synodicam hac de re scripserunt epistolam, quæ extat apud S. Athanasium lib. de Synodis. Quo facto Eusebius Nicomedienfis cum aliquot Arianis Episcopis Constantinopolim reversus, novas veteribus calumnias addendo Athanasium oppressit apud Imperatorem, à quo Athanasius jussus est exulare Treviris in Gallia.

Anno Christi 336. Eusebiani Constantinopoli conciliabulum habuerunt, in eaque deposuerunt Marcellum Ancyra Episcopum, & Galatiæ primatem. Iniquæ hujus sententiæ pretextus fuit, quod Marcus in libro, contra Asterium Sophistam scripto, Sabellii & Pauli Samosatani errores instauraret; quam calumniam jam diluimus.

Anno 339. Constantius, qui Constantino Patri anno 336. successerat, & Orientis imperium obtinebat, Constantinopolim Eusebianorum conciliabulum convocavit, ubi Paulum, qui in sede Constantinopolitana S. Alexandro successerat, abdicari curavit, eoque in exilium missus, Eusebium Nicomediensem Nicomedia Constantinopolim transtulit.

S. Athanasius cum per biennium & menses quatuor Treviris exulasset, Alexandriam anno 338. reversus est, fretus litteris Constantini junioris, liberorum Constantini natu maximi, qui Galliis imperabat. Athanasii reditum impatientissimè tulerunt Eusebiani, querentes quod à Synodo depositus, solo suo nutu & arbitrio Alexandrinam Ecclesiam recuperasset, antequam synodali judicio restitueretur in integrum. Itaque anno sequenti 339. ad Julium Pontificem maximum legatos miserunt, qui Athanasium accularent, sententiæ contra illum in Tyria Synodo latæ confirmationem obtinerent, & Synodum, si opus esset, peterent. Quod ut primum accepit Athanasius, suos quoque Romam missi legatos, qui innocentiam ejus contra adversariorum calumnias defenderent. Ab his semper victi confutatique Eusebiani legati, Synodum postularunt. Annuit

M 2 Julius,

Theo. lib. 1. hist. cap. 29. & 30.

Socr. l. 1. hist. cap. 29. & 31.

Sozom. lib. 2. hist. cap. 23. & 24.

Hier. 55.

An. 335.

Socr. l. 1. c. 33. & 34.

Sozom. lib. 2. c. 27. & 28.

Socr. l. 1. c. 36.

Sozom. lib. 2. c. 23.

Socr. l. 2. c. 6. & 7.

Sozom. lib. 3. c. 3. & 4.

Theod. lib. 1. hist. c. 1. & 2.

Socr. l. 2. c. 8.

Theod. lib. 2. hist. c. 4.

Epist. Julii ad Orientales, apud Athan. apol. 24.

Theo. lib. 1. hist. c. 21.

Theod. lib. 1. hist. c. 22.

Sozom. l. 2. c. 19.